UCHWAŁA NR XXVI/212/2026
RADY GMINY UJSOŁY

z dnia 28 października 2026 r.

w sprawie poparcia stanowiska Parlamentu Europejskiego dotyczącego przyszłości rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS/CLLD) oraz podejścia LEADER w ramach wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej na lata 2028–2034

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 662 z późn.zm.), zgodnie z którym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej, a także uwzględniając art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący wzmacniania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii Europejskiej,

Rada Gminy Ujsoły
uchwala, co następuje

§ 1. Rada Gminy Ujsoły wyraża poparcie dla poprawek przyjętych przez Parlament Europejski do następujących projektów rozporządzeń dotyczących wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej na lata 2028–2034:

a) ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające Europejski Fundusz na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, rolnictwa i obszarów wiejskich, rybołówstwa i gospodarki morskiej oraz dobrobytu i bezpieczeństwa na lata 2028–2034

b) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego warunki realizacji wsparcia Unii na rzecz wspólnej polityki rolnej w latach 2028–2034,

c) ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym na rzecz europejskiej współpracy terytorialnej (Interreg), oraz Fundusz Spójności.

§ 2. Rada Gminy Ujsoły uznaje, że propozycje Parlamentu Europejskiego lepiej odpowiadają potrzebom mieszkańców obszarów wiejskich oraz celom zrównoważonego rozwoju terytorialnego niż propozycje przedstawione przez Komisję Europejską i Radę UE. W szczególności Rada Gminy popiera:

1. **Zapewnienie co najmniej 5% środków przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na realizację podejścia LEADER**, co odpowiada postulatom środowisk lokalnych grup działania i wzmacnia oddolny rozwój lokalny.

2. **Utrzymanie szerokiej definicji beneficjenta LEADER**, obejmującej mieszkańców, samorządy, organizacje pozarządowe, partnerów społecznych i gospodarczych oraz innych lokalnych wnioskodawców, dzięki czemu wsparcie nie jest ograniczane wyłącznie do rolników.

3. **Wdrożenie obowiązkowego rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS/CLLD) we wszystkich państwach członkowskich UE** tak, aby społeczności lokalne mogły realnie współdecydować o kierunkach rozwoju swoich obszarów.

4. **Przeznaczenie co najmniej 10% środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności na rozwój obszarów wiejskich oraz zapewnienia, że co najmniej 50% tej kwoty zostanie przeznaczona na wdrażanie podejścia RLKS/LEADER.**

5. **Odejście od ograniczania LEADER wyłącznie do obszarów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej**, ponieważ podejście LEADER powinno pozostać uniwersalnym narzędziem rozwoju terytorialnego wspierającym wszystkie społeczności wiejskie.

6. **Wykorzystanie RLKS jako narzędzia wzmacniania demokracji lokalnej**, budowania kapitału społecznego, zaangażowania obywatelskiego oraz odporności społeczności lokalnych.

§ 3. Rada Gminy Ujsoły podkreśla, że rozwój obszarów wiejskich powinien być realizowany zgodnie z zasadą partnerstwa, przy aktywnym udziale mieszkańców, organizacji społecznych, przedsiębiorców oraz samorządów lokalnych. Zdaniem Rady Gminy rozwiązania proponowane przez Parlament Europejski lepiej realizują tę zasadę i zapewniają skuteczniejsze wykorzystanie środków publicznych na rzecz rozwoju lokalnego.

§ 4. Rada Gminy Ujsoły apeluje do:

- Komisji Europejskiej,
- Rady Unii Europejskiej,
- Parlamentu Europejskiego, o uwzględnienie w ostatecznych negocjacjach legislacyjnych rozwiązań wzmacniających LEADER i RLKS oraz gwarantujących odpowiedni poziom finansowania rozwoju obszarów wiejskich po 2027 roku.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Ujsoły

Jolanta Ciapka

Uzasadnienie

Przyjmowane obecnie przepisy dotyczące wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej na lata 2028–2034 będą miały bezpośredni wpływ na możliwości rozwojowe gmin wiejskich, jakość życia mieszkańców oraz poziom inwestycji realizowanych na obszarach wiejskich w kolejnych latach.

Podstawą działań Unii Europejskiej w zakresie rozwoju terytorialnego jest art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Unia rozwija i prowadzi działania służące wzmocnieniu swojej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Przepis ten zobowiązuje Unię Europejską do zmniejszania dysproporcji rozwojowych pomiędzy regionami oraz do poświęcania szczególnej uwagi obszarom wiejskim, obszarom podlegającym przemianom przemysłowym oraz regionom dotkniętym trwałymi niekorzystnymi warunkami przyrodniczymi lub demograficznymi. Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich nie jest zatem wyłącznie jednym z kierunków polityki unijnej, lecz wynika bezpośrednio z postanowień Traktatu stanowiącego podstawę funkcjonowania Unii Europejskiej.

Rada Gminy podziela stanowisko Europejskiego Stowarzyszenia LEADER na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ELARD), zgodnie z którym poprawki Parlamentu Europejskiego w większym stopniu realizują cele określone w art. 174 TFUE niż propozycje Komisji Europejskiej i Rady UE. W szczególności należy pozytywnie ocenić propozycję przeznaczenia co najmniej 10% środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności na rozwój obszarów wiejskich, a także obowiązek stosowania zarówno zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ITI), jak i rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS/CLLD). Rozwiązania te zwiększają szanse na zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem obszarów miejskich i wiejskich oraz zapewniają bardziej sprawiedliwy podział środków polityki spójności.

Rada Gminy zwraca jednocześnie uwagę, że rozwój obszarów wiejskich nie może być oceniany wyłącznie przez pryzmat wielkości przeznaczonych na ten cel środków finansowych. Równie istotne jest stosowanie takich instrumentów, które pozwalają mieszkańcom realnie uczestniczyć w procesie podejmowania decyzji o kierunkach rozwoju ich miejscowości i gmin. Takim narzędziem od ponad trzydziestu lat jest podejście LEADER oraz rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS/CLLD), oparty na partnerstwie samorządów, organizacji społecznych, przedsiębiorców i mieszkańców.

W ocenie Rady Gminy RLKS stanowi nie tylko skuteczny instrument rozwoju lokalnego, ale również praktyczne narzędzie wzmacniania i ochrony demokracji na poziomie lokalnym. Dzięki aktywnemu zaangażowaniu mieszkańców, organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorców i samorządów w proces diagnozowania potrzeb, planowania działań i wyboru projektów wspieranych ze środków publicznych, RLKS zwiększa zaufanie obywateli do instytucji publicznych, wzmacnia kulturę dialogu społecznego, buduje poczucie współodpowiedzialności za rozwój lokalny oraz ogranicza zjawiska wykluczenia społecznego i terytorialnego.

W obecnej sytuacji geopolitycznej, charakteryzującej się rosnącą niestabilnością międzynarodową, zagrożeniami dla spójności społecznej oraz narastającymi próbami podważania wartości demokratycznych, szczególnego znaczenia nabierają działania zwiększające odporność społeczeństw lokalnych. Silne wspólnoty lokalne, wysoki poziom zaufania społecznego oraz zdolność mieszkańców do współpracy stanowią jeden z fundamentów bezpieczeństwa i odporności państw europejskich. Dlatego obowiązkowe stosowanie RLKS powinno być postrzegane nie tylko jako element polityki rozwoju regionalnego, lecz również jako ważne narzędzie wzmacniania odporności demokratycznej państw członkowskich, Unii Europejskiej oraz społeczności lokalnych.

Rada Gminy popiera również rozwiązania proponowane przez Parlament Europejski w zakresie zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania podejścia LEADER oraz utrzymania jego charakteru jako powszechnego instrumentu oddolnego rozwoju terytorialnego. LEADER nie powinien być ograniczany wyłącznie do obszarów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji rozwojowej, ponieważ prowadziłoby to do przekształcenia go w instrument wyłącznie kompensacyjny. Istotą LEADER jest natomiast mobilizowanie potencjału wszystkich społeczności wiejskich, wspieranie lokalnych inicjatyw i wzmacnianie partnerstwa na rzecz długofalowego rozwoju.

Mając na uwadze znaczenie proponowanych regulacji dla przyszłości obszarów wiejskich, realizację celów określonych w art. 174 TFUE oraz rolę podejścia LEADER/RLKS w budowaniu spójności społecznej i wzmacnianiu demokracji lokalnej, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.